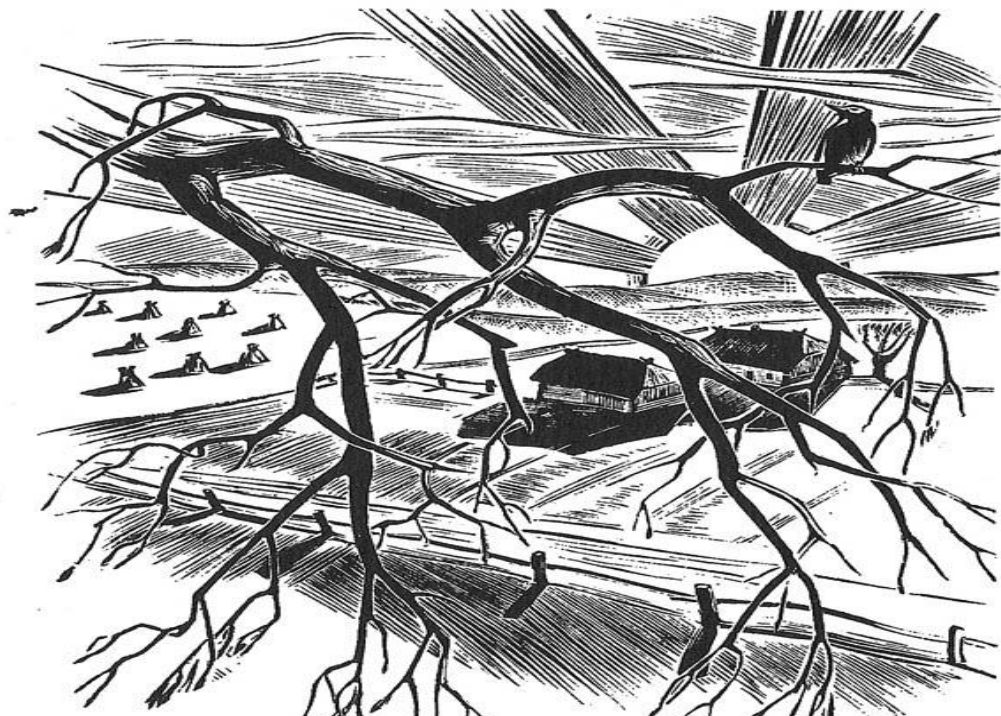


Dočys K. Donelaičio poemoje “Metai”

Gabrielė Naudžiūnaitė III kl.

Poemoje „Metai” veikėjai skirstomi į teigiamus („viežlybuosius”) ir neigiamus („nenaudėlius”). Toks skirstymas- moralinis jų vertinimas. Autorius ryškiau charakterizuoja „nenaudėlius” būrus. Vienas iš jų – Dočys.



Dočys – tinginys, girtuoklis, nenuorama
bastūnas. Poemoje parodoma, kad Dočj
žaloja gyvenimo sąlygas. Neturtas privertė
Dočj ieškoti paguodos smuklėje.



Īdomus yra Dočio paveikslas. Dočys – didelis savavalis ir neklaužada, nuo jo tenka ir kaimynams nukentėti. Bet jis drąsus, nebijo pasakyti karčių teisybės žodžių ponams, kai yra teisiamas Karaliaučiuje už kaime sukeltą gaisrą. Pats būdamas kaltas kaimynų nelaimės kaltininkas, sudeginęs jų trobas, Dočys nusipelno ir pagarbos, nes savo kaltinimais ponams pasako tai, ką mano ir kiti būrai.

Darbas Dočiui priemonė pasimaitinti ir dirba
jis greitai ir ūmiai, negailėdamas jėgų, o
bedirbdamas „laižos vis ir gurkščiodams į
karčiamą žiūrį“.



Visas jo nenaudēliškumas slypi tame, kad jis išsiskiria iš bendruomenės saiko ir atsakomybės neturėjimu. Dočys elgiasi neapgalvotai, o daugiau instinktyviai, pasiduoda savo troškimams nesivaldydamas. Apie Dočį autorius rašo ganėtinai daug, tai jis įsivelia į kokias muštynes, tai nuo jo darbo smarkumo būrams baisu daros, tai eilinį kartą be saiko prisivalgo arba šaudo ir valgo varnas.

Šiek tiek keista, kad autorius labiausiai visų dėmesį siekia atkreipti Dočio besaikišku valgymu ir gėrimu, o štai apie kitą jo nedorybę – vagiliavimą užsimena tik vienoje kūrinio eilutėje ir net nemoralizuoja tokio elgesio.



Vis dėlto Dočio paveikslą piešia ne jis pats,
o kiti veikėjai bei pasakotojas,
tačiau nenaudėlio vardo jis nusipelnė savo
poelgiais, kurie neatitiko visuomenės
elgesio normų.

